

KOMUNIKAT PRASOWY nr 189/22

Luksemburg, 22 listopada 2022 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-69/21 | Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Wydalenie – marihuana lecznicza)

Cierpiący na poważną chorobę obywatel państwa trzeciego nie może zostać wydany, jeśli w razie braku odpowiedniego leczenia w państwie docelowym mógłby być narażony na szybkie, znaczne i nieodwracalne nasilenie się bólu związanego z tą chorobą

Obywatel rosyjski, który w wieku szesnastu lat zapadł na rzadką formę raka krwi, jest obecnie leczony w Niderlandach. Jego leczenie polega w szczególności na podawaniu marihuany leczniczej w celu uśmierzania bólu. Stosowanie marihuany leczniczej nie jest jednak dozwolone w Rosji.

Obywatel ten złożył kilka wniosków o udzielenie azylu w Niderlandach, z których ostatni rozpatrzono odmownie w 2020 r., a następnie wniósł do rechtbank Den Haag (sądu rejonowego w Hadze) skargę na wydaną wobec niego decyzję nakazującą powrót. Uważa on, że należy mu wydać dokument pobytowy lub przynajmniej wstrzymać jego wydalenie na tej podstawie, że leczenie za pomocą marihuany leczniczej w Niderlandach jest dla niego tak istotne, iż nie mógłby on prowadzić godnego życia, gdyby leczenie to zostało przerwane.

Sąd rejonowy w Hadze postanowił zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości w istocie z pytaniem, czy prawo Unii¹ stoi w takim przypadku na przeszkodzie wydaniu decyzji nakazującej powrót lub przyjęciu środka w postaci wydalenia.

W wydanym dzisiaj wyroku Trybunał orzekł, że w świetle jego własnego orzecznictwa oraz orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, **prawo Unii stoi na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie wydało decyzję nakazującą powrót lub dokonało wydalenia nielegalnie przebywającego obywatela państwa trzeciego, który cierpi na poważną chorobę**, jeżeli istnieją poważne i potwierdzone postawy, by uznać, że powrót tego obywatela naraziłby go, ze względu na niedostępność odpowiedniej opieki w państwie docelowym, na rzeczywiste ryzyko szybkiego, znacznego i nieodwracalnego nasilenia się bólu powodowanego przez jego chorobę.

Warunek ten zakłada w szczególności, by zostało wykazane, że w państwie docelowym nie można go poddać legalnie jedynemu skutecznemu leczeniu przeciwbólowemu, oraz że brak takiego leczenia naraziłby go na ból o takiej intensywności, że naruszałoby to godność ludzką w zakresie, w jakim mogłoby wywołać u niego poważne

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. 2008, L 348, s. 98) w związku z art. 1 (godność ludzka), 4 (zakaz tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karaniami) oraz art. 19 ust. 2 (ochrona w przypadku wydalenia) Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

i nieodwracalne zaburzenia psychiczne, a nawet doprowadzić do popełnienia samobójstwa.

Jeśli chodzi o kryterium szybkości, Trybunał uściślił, że prawo Unii stoi na przeszkodzie temu, by nasilenie się bólu u obywatela państwa trzeciego w razie powrotu musiało nastąpić w terminie określonym z góry w sposób bezwzględny w prawie danego państwa członkowskiego. Jeżeli państwa członkowskie ustalą termin, powinien on mieć charakter czysto instrukcyjny i nie może on zwolnić właściwego organu krajowego z konkretnego badania sytuacji zainteresowanej osoby.

Odnosnie do poszanowania prawa do życia prywatnego², w zakresie którego mieści się leczenie obywatela państwa trzeciego, nawet przebywającego nielegalnie w danym państwie członkowskim, Trybunał orzekł, że właściwy organ krajowy może wydać decyzję nakazującą powrót lub przeprowadzić wydalenie tego obywatela wyłącznie po uwzględnieniu jego stan zdrowia.

Jednakże okoliczność, że w razie powrotu osoba ta nie miałaby już dostępu do takiego samego leczenia jak to, które jest u niej stosowane w państwie członkowskim, na którego terytorium przebywa nielegalnie, co w konsekwencji mogłoby mieć w szczególności wpływ na rozwój jej relacji społecznych w państwie docelowym, nie może sama w sobie stać na przeszkodzie wydaniu wobec niej decyzji nakazującej powrót lub podjęciu środka w postaci wydalenia, gdy brak takiego leczenia w państwie docelowym nie naraża jej na rzeczywiste niebezpieczeństwo nieludzkiego lub poniżającego traktowania.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Pozostańmy w kontakcie!

² W rozumieniu art. 7 karty praw podstawowych.